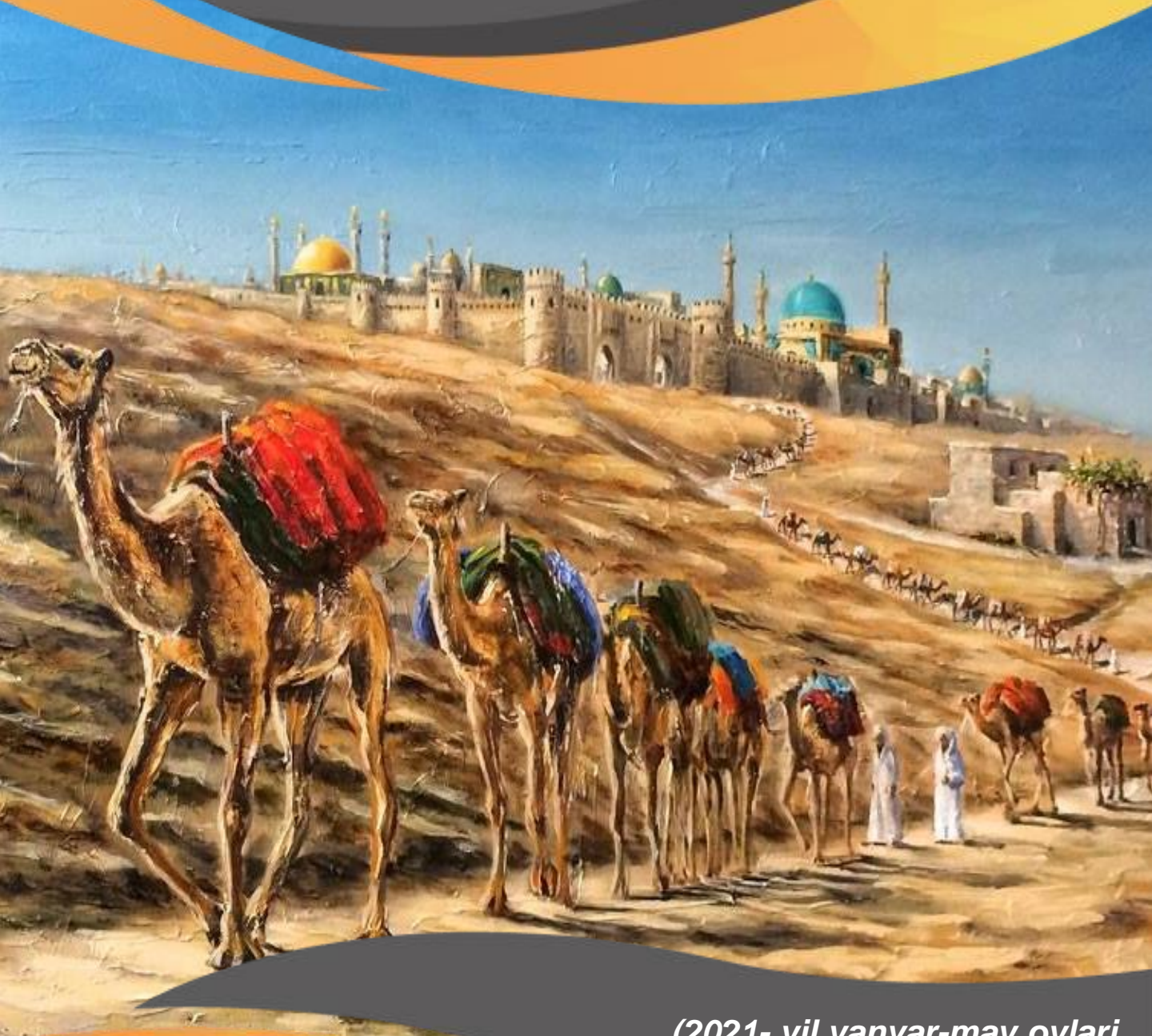

QASHQADARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

*(2021- yil yanvar-may oylari
uchun)*

Qashqadaryo viloyati iqtisodiyotini rivojlantirish strategiyasi diversifikatsiyalangan va raqobatbardosh iqtisodiyotni yaratishga, innovatsion texnologiyalar va bozorni boshqarishning yangi usullaridan foydalangan holda milliy resurslardan maksimal darajada foydalanishga yo'naltirilgan. Viloyatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2021- yilning yanvar-may oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **168 808,8** ming AQSH dollarini tashkil etib, 2020- yilning yanvar-mayiga nisbatan **27 282,0** ming. AQSH dollariga yoki **13,9 %** ga kamaydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI

(yanvar-may, ming AQSH dollari)

		2020- yil	2021- yil	O'sish su'rati, % da	Jamiga nisbatan, % da
					
Tashqi savdo aylanmasi		196 090,8	168 808,8	86,1 %	x
Eksport		77 562,6	76 743,6	98,9 %	100,0
	<i>Tovarlari</i>	75 533,1	73 170,9	96,8	95,3
	<i>Xizmatlar</i>	2 029,5	3 572,7	176,0	4,7
Import		118 528,2	92 065,2	77,7 %	100,0
	<i>Tovarlari</i>	118 505,1	92 065,2	77,7	100,0
	<i>Xizmatlar</i>	23,1	-	-	-
	Saldo	-40 965,6	-15 321,6	x	x

Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasini (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSAda eksport hajmi **76 743,6** ming AQSH dollariga (**1,1 %** ga kamaydi) va import hajmi **92 065,2** ming AQSH dollariga (**22,3 %** ga kamaydi) yetdi. Hisobot davrida – **819,0** ming. AQSH dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

QASHQADARYO VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR

(2021- yil yanvar-may, ming AQSH dollari)

Turkiya

TSA – 53 490,0
Eksport – 24 609,5
Import – 28 880,5

Xitoy Xalq Respublikasi

TSA – 30 452,6
Eksport – 7 070,6
Import – 23 382,0

Rossiya Federatsiyasi

TSA – 21 600,1
Eksport – 11 292,4
Import – 10 307,6

Qozog'iston

TSA – 18 362,7
Eksport – 8 263,7
Import – 10 099,0

Eron

TSA – 5 589,4
Eksport – 4 061,8
Import – 1 527,6

Qirg'iz Respublikasi

TSA – 4 338,4
Eksport – 4 059,3
Import – 279,1

Pokiston

TSA – 4 002,8
Eksport – 3 736,4
Import – 266,4

Ukraina

TSA – 3 542,3
Eksport – 2 856,5
Import – 685,8

Germaniya

TSA – 2 613,0
Eksport – 3,6
Import – 2 609,5

Fransiya

TSA – 2 270,2
Eksport – 0,0
Import – 2 270,2

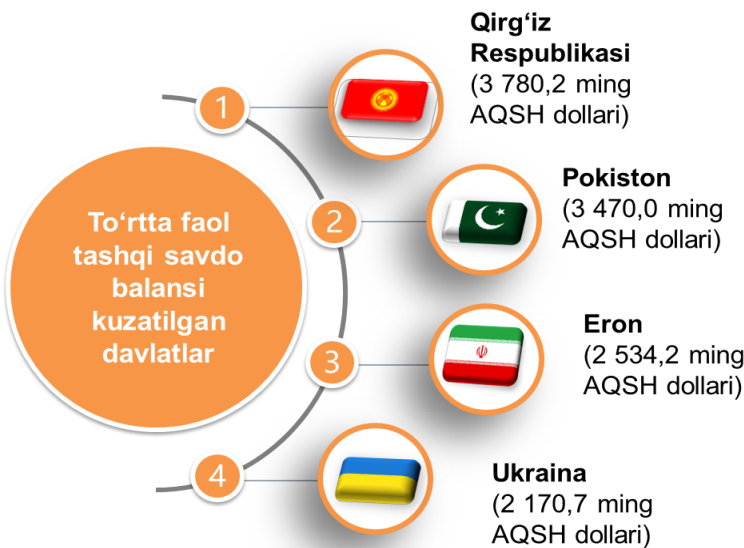
Iqtisodiyotning real sektori tarmoqlari va korxonalarining barqaror va uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun respublikada zarur resurslar bazasi yaratilgan. Eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlarga import tovarlarning o'rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarish va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalaridagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

TSAda so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSAda MDH davlatlari Qozog'iston, va Qirg'iz Respublikasi bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda. Faol tashqi savdo balansi kuzatilgan davlatlar Turkiya, Qirg'iz Respublikasi, Eron va Pokiston hissasiga to'g'ri kelgan.

20 TA YIRIK HAMKOR-DAVLATLAR ICHIDA TO'RTTA FAOL TASHQI SAVDO BALANSI KUZATILGAN DAVLATLAR (2021- yil yanvar-may)

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha **20** ta yirik hamkor-davlatlar orasidan o'nta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, **(3 780,2** ming AQSH dollari), Pokiston (**3 470,0** ming AQSH dollari), Eron (**2 534,2** ming AQSH dollari) va Qirg'iz Respublikasi Ukraina (**2 170,7** ming AQSH dollari) shular jumlasidandir. Qolgan **10** ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

. Qashqadaryo viloyati, jahonning **55** dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Turkiyada (**31,7** %), Xitoy Xalq Respublikasida (**18,0** %), Rossiya Federatsiyasida (**12,8** %), Qozog'iston (**10,9** %), Eronda (**3,3** %), Qirg'iz Respublikasida (**2,6** %) va Pokistonda (**2,4** %) qayd etilgan.

QASHQADARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-may, ming AQSH dollari)

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Turkiya	36 611,5	17 515,2	53 490,0
	<i>Eksport</i>	30 565,9	9 753,5	24 609,5
	<i>Import</i>	6 045,6	7 761,7	28 880,5
	Xitoy Xalq Respublikasi	111 167,9	56 576,9	30 452,6
	<i>Eksport</i>	27 693,9	7584	7 070,6
	<i>Import</i>	83 474,0	48 992,9	23 382,0
	Rossiya Federatsiyasi	26 265,8	21 888,0	21 600,1
	<i>Eksport</i>	15 396,1	13 479,8	11 292,4
	<i>Import</i>	10 869,7	8 408,1	10 307,6
	Qozog'iston	28 447,7	13 371,3	18 362,7
	<i>Eksport</i>	13 849,3	10 110,0	8 263,7
	<i>Import</i>	14 598,4	3 261,3	10 099,0
	Eron	30 787,0	12 982,5	5 589,4
	<i>Eksport</i>	2 9861,3	12 723,9	4 061,8
	<i>Import</i>	925,7	258,6	1 527,6
	Qirg'iz Respublikasi	2 081,9	5 712,3	4 338,4
	<i>Eksport</i>	2 058,7	4 499,6	4 059,3
	<i>Import</i>	23,3	1 212,7	279,1
	Pokiston	1 430,9	3 254,8	4 002,8
	<i>Eksport</i>	990,3	3 236,0	3 736,4
	<i>Import</i>	440,6	18,8	266,4
	Ukraina	9 859,6	1 347,7	3 542,3
	<i>Eksport</i>	4 845,8	994,7	2 856,5
	<i>Import</i>	5 013,8	353,1	685,8
	Germaniya	5 979,1	11 376,3	2 613,0
	<i>Eksport</i>	5,7	22,6	3,6
	<i>Import</i>	5 973,4	11 353,8	2 609,5
	Fransiya	2 122,5	389,4	2 270,2
	<i>Eksport</i>	-	0,1	-
	<i>Import</i>	2 122,5	389,3	2 270,2

QASHQADARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-may, ming AQSH dollari)

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Polsha	1 108,1	160,9	1 701,6
	<i>Eksport</i>	581,4	155,1	1 483,2
	<i>Import</i>	526,7	5,8	218,4
	Buyuk Britaniya	23,0	383,7	1 109,5
	<i>Eksport</i>	-	-	503,9
	<i>Import</i>	23,0	383,7	605,6
	Kanada	716,0	625,2	1 270,8
	<i>Eksport</i>	-	2,5	0,3
	<i>Import</i>	715,9	622,7	1 270,5
	Turkmaniston	5 976,4	670,4	1 649,9
	<i>Eksport</i>	193,2	94,4	965,0
	<i>Import</i>	5 783,2	576,0	684,9
	Koreya Respublikasi	5 032,3	1 953,3	1 603,7
	<i>Eksport</i>	53,5	21,4	3,6
	<i>Import</i>	4 978,7	1 931,9	1 600,0
	Misr	-	113,1	1 475,2
	<i>Eksport</i>	-	113,1	1 475,2
	<i>Import</i>	-	-	-
	Tojikiston	10 621,7	1 351,0	1 382,4
	<i>Eksport</i>	10 266,9	1 286,9	1 116,4
	<i>Import</i>	354,8	64,1	265,9
	Kanada	716,0	625,2	1 270,8
	<i>Eksport</i>	0,0	2,5	0,3
	<i>Import</i>	715,9	622,7	1 270,5
	Afg'oniston	7 526,5	3 707,1	1 220,3
	<i>Eksport</i>	7 502,9	3 707,1	1 217,0
	<i>Import</i>	23,6	-	3,3

QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-may 2021- yil)

	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	
Qashqadaryo viloyati	168 808,9	86,1	Eng yuqori hajm, ming AQSH dollari
Qarshi sh.	24 588,9	28,7	Qarshi – 48 805,0
Shahrisabz sh.	2 936,7	34,7	Qarshi sh. – 24 588,9
<i>hududlar</i>			
G'uzor	16 848,4	34,9	G'uzor – 16 848,4
Dehqonobod	7 913,6	8,0	
Qamashi	6 346,6	2,3 m.	
Qarshi	48 805,0	76,7	Eng quyi hajm, ming AQSH dollari
Koson	10 643,1	143,4	
Kitob	14 084,3	39,0	
Mirishkor	2 180,5	88,0	Shahrisabz – 5 460,3
Muborak	3 237,4	129,5	
Nishon	4 001,1	11,4	
Kasbi	7 600,8	5,4	Muborak – 3 237,4
Chiroqchi	4 087,2	38,1	
Shahrisabz	5 460,3	44,7	
Yakkabog'	9 164,2	119,4	Mirishkor – 2 180,5
Boshqalar	910,8	1,2	

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Qarshi tumani **28,9 %** ulush bilan **48 805,0** ming. AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng quyi ulushni Mirishkor tumani **1,3 %** ulush bilan **2 180,5** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

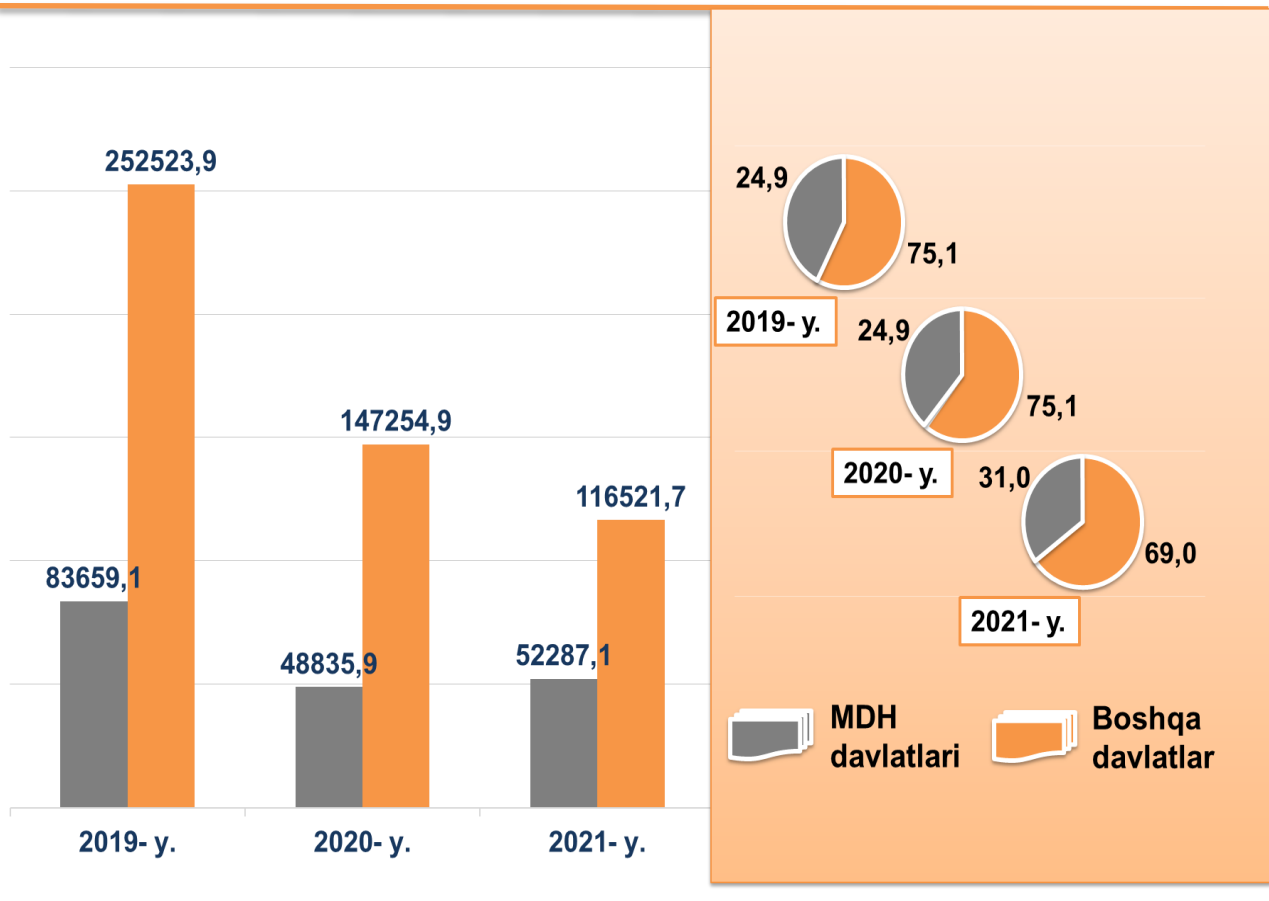
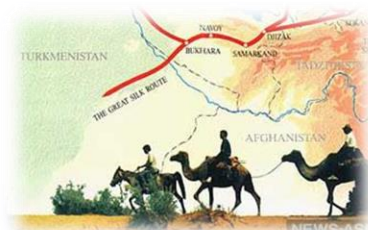

Qashqadaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasining uchdan bir qismi MDH davlatlariga to'g'ri keladi va bu ko'rsatkich so'nggi yillarda biroz o'zgardi.

Viloyatda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha 2021- yilning yanvar-may oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **38,5 %** ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2020- yilning yanvar-mayiga nisbatan ulushi **6,1 %** ga oshdi.

QASHQADARYO VILOYATIINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-may, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

Boshqa xorijiy davlatlarning TSAasi 2021- yilning yanvar-may oylarida 2020- yilning yanvar-mayiga nisbatan **6,1 %** ga kamaydi va jami TSAdagi ulushi **69,0 %** ni tashkil etdi.

QASHQADARYO VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2021- yil yanvar-may, ming AQSH dollari)

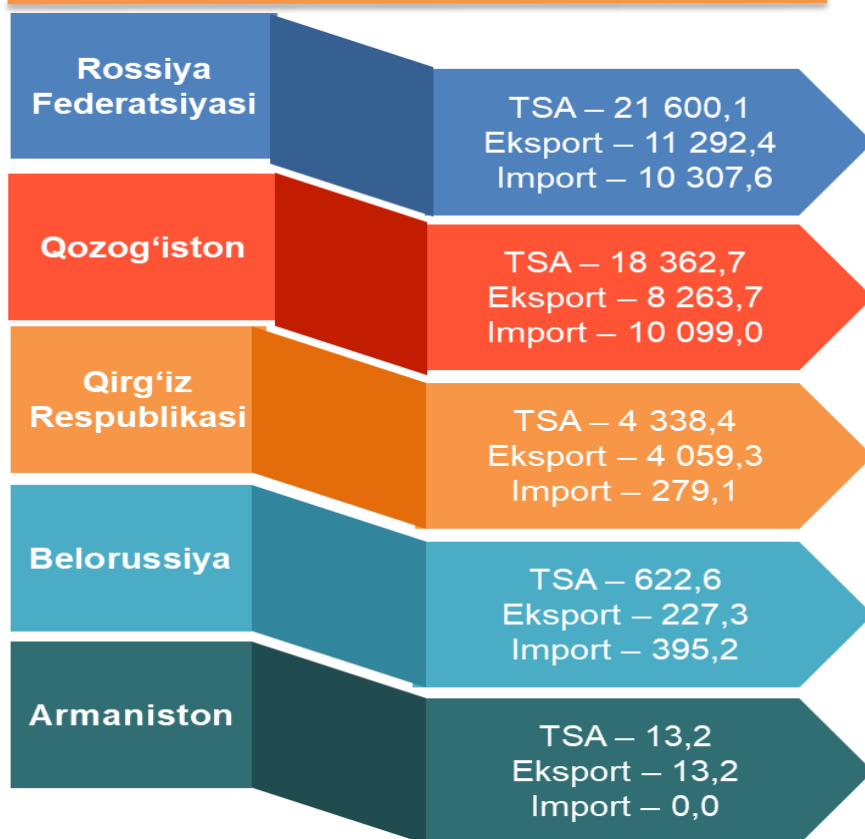
Qashqadaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2021- yil yanvar-may holatiga **52 287,1** ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport – **29 569,6** ming AQSH dollariga yetgan bo‘lsa, import – **22 717,5** ming AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

Qashqadaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya Federatsiyasi (**41,3 %**), Qozog‘iston (**35,1%**), Qirg‘iz Respublikasi (**8,3 %**), Ukraina (**6,8 %**), Turkmaniston (**3,2 %**) va Tojikiston (**2,6 %**) davlatlari bilan qayd etildi.

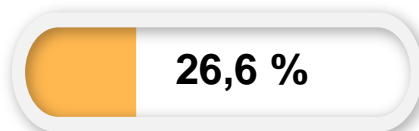

QASHQADARYO VILOYATINING YEVROOSIYO IQTISODIY ITTIFOQIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

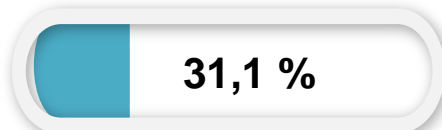
(yanvar-may, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

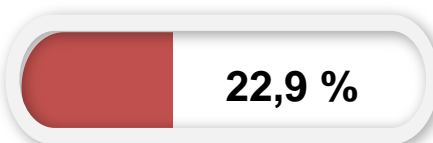
Jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi

Jami eksportdagi ulushi

Jami importdagi ulushi

2020- yil 11- dekabrda O'zbekiston Respublikasi Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqida kuzatuvchi maqomini oldi.

YOII bilan Qashqadaryo viloyatiining tashqi savdo aylanmasi **44 937,0** ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi **23 855,9** ming AQSH dollari, import hajmi **21 081,1** ming AQSH dollariga yetdi.

QASHQADARYO VILOYATI EKSPORTI

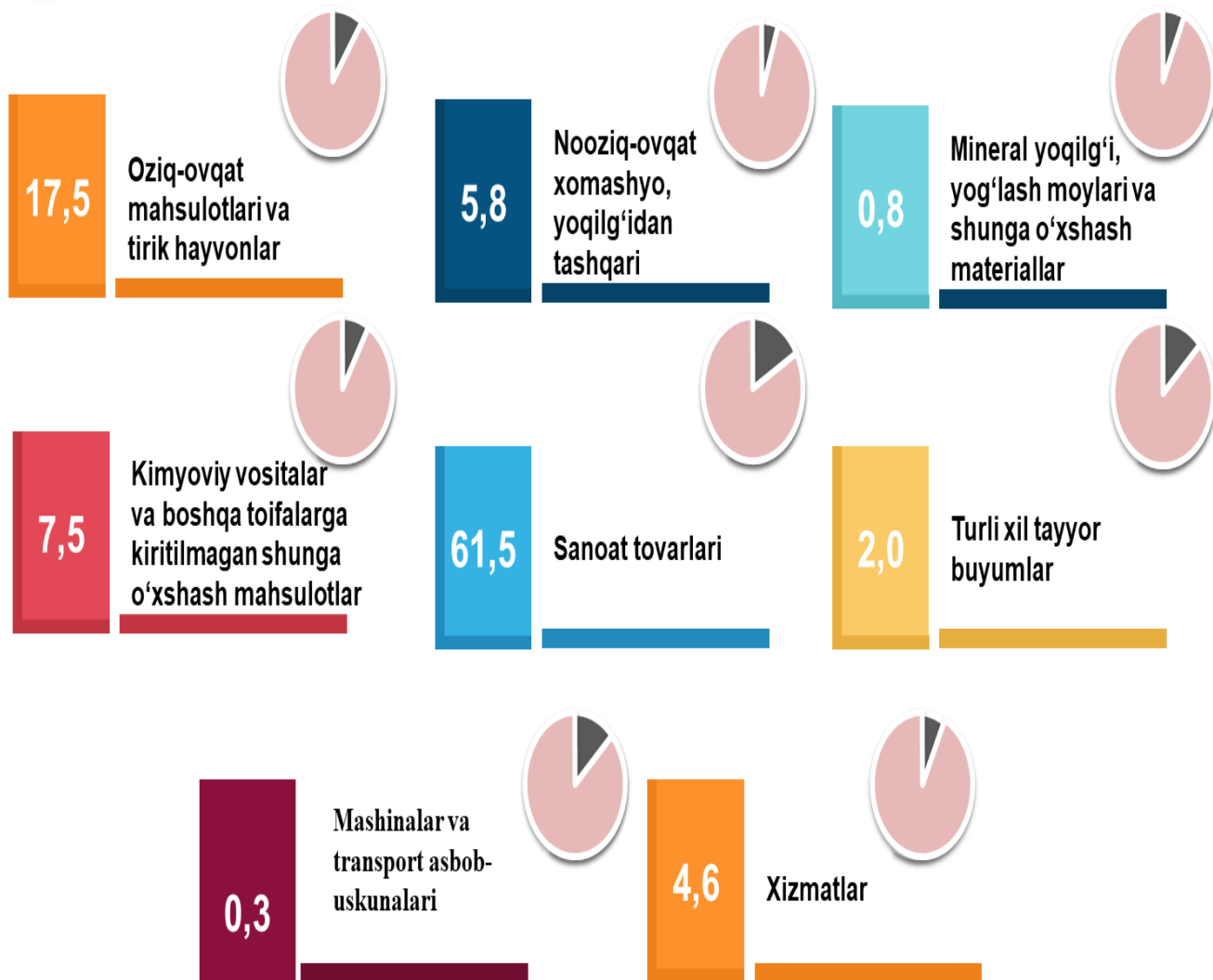
(2021- yil yanvar-may)

2021- yilning yanvar-may oylarida viloyatning eksportyorlar soni **146** tani tashkil etib, ular tomonidan **76 743,6** ming AQSH dollari qiymatidagi (2020- yilning mos davriga nisbatan **1,1** % ga kamaydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(2021- yil yanvar-may, ulushi, % da)

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **95,4** % ni tashkil etib, ular yuqori ulushga egalari sanoat tovarlari (**61,3** %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**17,5** %) va kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (**7,5** %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

QASHQADARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (yanvar-may, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami eksport	77 562,6	76 743,6	57,0	98,9	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	16 037,6	13419,7	46,8	83,7	20,7	17,5
Ichimliklar va tamaki	238,2	3,9	60,5	1,6	0,4	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	14 736,6	4 489,0	39,3	30,5	24,0	5,8
Mineral yoqilg'i, yog'lash moyi va shunga o'xshash materiallar	597,8	625,2	4,3	104,6	1,3	0,8
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	16 065,4	5 729,8	69,7	35,7	35,2	7,5
Sanoat tovarlari	25 684,0	47 159,3	68,5	183,6	86,8	61,5
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	30,9	201,0	16,2	6,5 m.	0,8	0,3
Turli xil tayyor buyumlar	1 829,2	1 531,5	4,2 m.	83,7	47,4	2,0
Hayvonlar va o'simlik yog'lar	313,4	11,3	11,7	3,6	0,7	0,0
Xizmatlar	2 029,5	3 572,8	79,2	176,0	100,0	4,7

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-may)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Karam va shunga o'xshash iste'mol qilinadigan karamsifat sabzavotlar	1327,5	80,9
O'rik, olcha, shaftoli va olxo'ri	2 313,1	63,5
Loviyalar	2 083,5	70,1
Pomidor	1 505,9	123,1
Piyoz, shalot piyozi, yangi yoki sovutilgan	1 911,4	2,0 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Qizil qatron: tabiiy qatronlar va balzamlar	1 143,3	154,9
Barcha turdagi oltingugurt (sublimatsiya qilingan, chukindi yoki kolloiddan tashqari)	859,2	5,4 m.
Paxta chiqindilari (shu jumladan kalava chikindilar va xom ashyolar) boshqa paxta chikindilari, taralmagan	740,6	5,7 m.
Ipak chikindilari	601,5	85,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moyi va shunga o'xshash materiallar		
Elektr toki	615,8	103,7
Kimyoviy moddalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Birlamchi shakldagi plastmassalar	5 720,8	108,1
Sanoat tovarlari		
Chakana savdo uchun muljallanmagan paxta iplari, tarkibida paxta 85 % va undan kup bo'lgan tiqov ipdan tashqari	43 567,7	2,0 m.
Temir yoki pulatdan qilingan, boshqa toifalarga kiritilmagan maishiy buyumlar va ularning qismlari	646,6	8,0 m.
Tuqimachilik materiallaridan tayyorlangan paxta va undan tayyorlangan buyumlar	837,2	122,5
Turli xil tayyor buyumlar		
Trikotaj yoki to'qilgan futbolkalar, maykalar va boshqa ichki kiyimlar	435,0	55,9
Tungi kuylaklar va pijamalar	255,3	3,8 m.
Paxta kuylaklari	230,8	3,7 m.

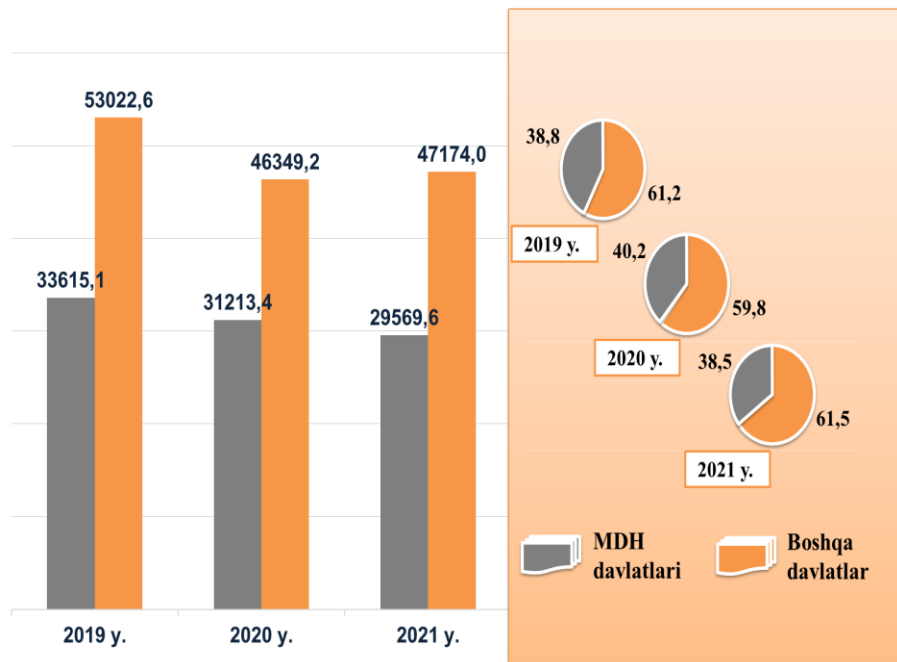

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-may, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

So'nggi uch yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi kamaydi va ularning jami eksportdagi ulushi 2019- yilning yanvar-mayida **38,8** % dan 2021- yilning yanvar-mayida **38,5** % ga ko'paydi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi **61,5** % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2021- yil yanvar-may, % da)

2021- yilning yanvar-may oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Turkiya (**32,1** eksport umumiy hajmining %), Rossiya Federatsiyasi (**14,7** %), Qozog'iston (**10,8** %), Xitoy Xalq Respublikasi (**9,2** % i), Eron (**5,3** %), Qirg'iz Respublikasi (**5,3** %) va Pokiston (**4,9** %) davlatlari saqlanib qolmoqda hamda ularning jami eksportdagi ulushi **82,2** foizni tashkil etmoqda.

**QASHQADARYO VILOYATIINING ASOSIY HAMKOR
DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORT HAJMI
VA O'SISH SUR'ATLARI** *(yanvar-may, yillar kesimida)*

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Turkiya	9 753,5	24 609,5	31,9	32,1	4	1
Rossiya Federatsiyasi	13 479,8	11 292,4	87,6	14,7	1	2
Xitoy Xalq Respublikasi	1 0110,0	8 263,7	73	10,8	3	3
Qozog'iston	7 584,0	7 070,6	27,4	9,2	5	4
Qirg'iz Respublikasi	12 723,9	4 061,8	42,6	5,3	2	5
Eron	4 499,6	4 059,3	2,2	5,3	7	6
Pokiston	3 236,0	3 736,4	3,3 m.	4,9	9	7
Ukraina	994,7	2 856,5	20,5	3,7	11	8
Misir	155,1	1 483,2	26,7	1,9	19	9
Afg'oniston	113,1	1 475,2	0	1,9	22	10
Tojikiston	3 707,1	1217	49,4	1,6	8	11
Turkmaniston	1 286,9	1 116,4	12,5	1,5	10	12
Polsha	94,4	965	48,9	1,3	24	13
Hindiston	259,1	800	6,7 m.	1	18	14
Singapur	632,9	775,7	6,8 m.	1	13	15
Buyuk Britaniya	356,4	620,3	70,6	0,8	16	16
Cehiya	884,9	615,8	2,8 m.	0,8	12	17
Moldova	267,6	244,1	77,4	0,3	17	19
Belorussiya	115	227,3	64	0,3	21	20

QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2021- yil yanvar-may)

	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Qashqadaryo viloyati	76 743,6	98,9
Qarshi sh.	10 295,5	62,6
Shahrisabz sh.	578,0	3,9 m.
<i>hududlar:</i>		
G'uzor	8 862,1	83,0
Dehqonobod	1 073,0	82,6
Qamashi	6 172,2	11,2
Qarshi	21 084,9	2,0 m.
Koson	8 158,0	60,7
Kitob	3 834,8	3,6 m.
Mirishkor	1 272,4	65,5
Muborak	2 212,0	87,7
Nishon	356,5	4,2 m.
Kasbi	1 713,5	2,9 m.
Chiroqchi	1 154,8	166,5
Shahrisabz	3 332,4	74,9
Yakkabog'	6 399,2	71,0
Boshqalar	244,3	2,5 m.

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

Qarshi – 21 084,9

G'uzor – 8 862,1

Qarshi sh – 10 295,5

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

Kasbi – 1 713,5

Shahrisabz sh – 578,0

Nishon – 356,5

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Qarshi tumanida **27,5 %** ulush bilan **21 084,9** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyat eksporti tarkibida eng quyi ulushlarni (Nishon tumanida – **0,5 yoki 356,5** ming AQSH dollari va Shahrisabz shahrida – **0,8 % yoki 578,0** ming AQSH dollari) tashkil etdi.

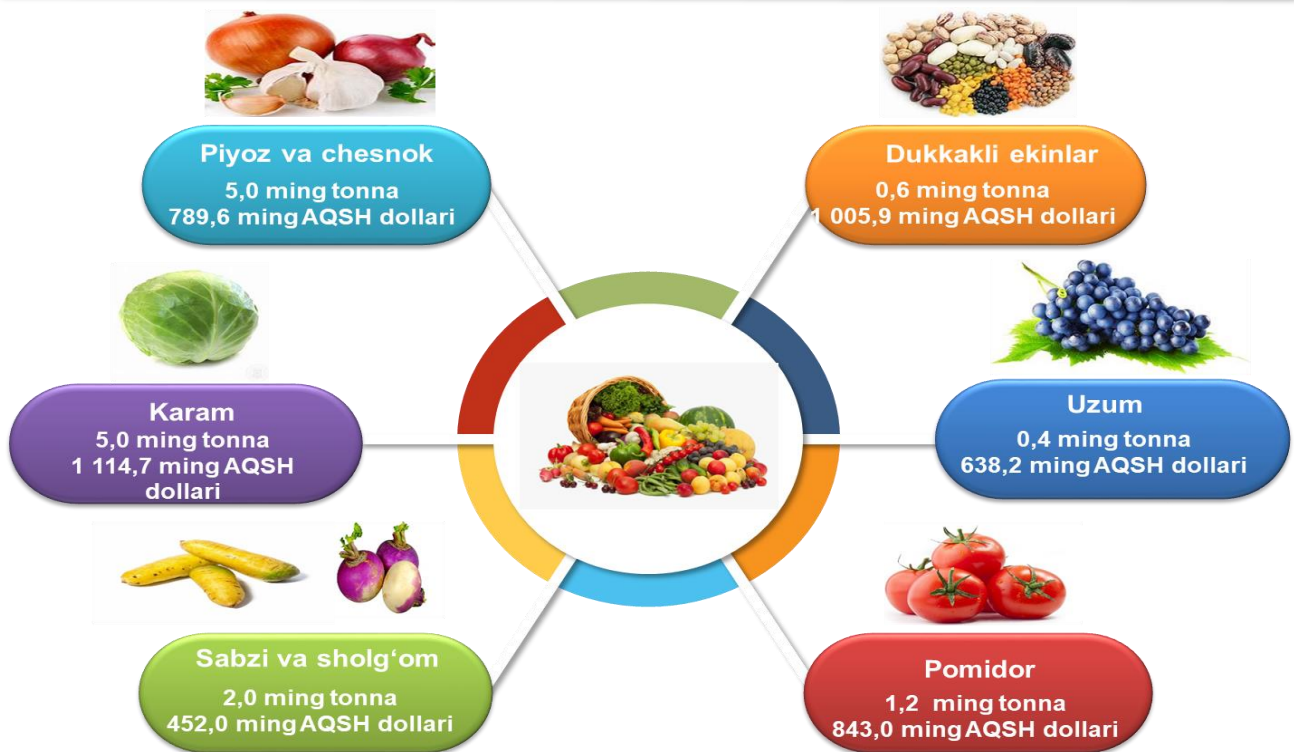
MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Viloyatdagi meva-sabzavot sektori viloyat va hududlarning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda muhim segment hisoblanadi. Shuning uchun, bu sohada meva va sabzavot mahsulotlari ishlab chiqarishni jadal rivojlantirish uchun barcha choralar ko'rilmoqda, bu esa o'z natijalarini bermoqda.

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **13 147,2** ming AQSH dollari qiymatli **32,7** ming tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2020- yilning mos davriga nisbatan **11,0** % ga kamaydi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, **8 446,3** ming AQSH dollariga teng **27,5** ming tonna sabzavot, shuningdek, **4700,9** ming. AQSH dollari qiymatidagi **5,2** ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2021- yil yanvar- may)

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya Federatsiyasi, Turkmaniston, Qirg'iz Respublikasi, Pokiston hamda Afg'oniston davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois, eksport qilinayotgan meva va sabzavotlarning ulushi **17,1** % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2021- yil yanvar-may)

Davlatlar	tonna	ming AQSH dollari	ulushi, % da *
 Qozog'iston	14 508,5	4 408,2	33,5
 Rossiya Federatsiyasi	10 477,4	3 523,0	26,8
 Pokiston	722,5	1 716,8	13,1
 Qirg'iz Respublikasi	671,6	1 419,1	10,8
 Turkmaniston	4 539,9	765,3	5,8
 Afg'oniston	568,0	401,6	3,1
 Ukraina	666,1	401,3	3,1
 Xitoy Xalq Respublikasi	127,5	127,5	1,0
 BAA	66,0	125,5	1,0
 Ispaniya	21,8	91,6	0,7
 Tojikiston	100,2	40,1	0,3
 Latviya	76,2	33,4	0,3
 Polsha	34,3	29,5	0,2
 Iroq	22,0	22,0	0,2
 Saudiya Arabistoni	21,0	21,0	0,2
 Armaniston	22,0	13,2	0,1
 Belorussiya	60,0	8,3	0,1

* qiymat ifodasidan

Meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Qozog'istonga to'g'ri keladi meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining **33,5** % ni tashkil qiladi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI

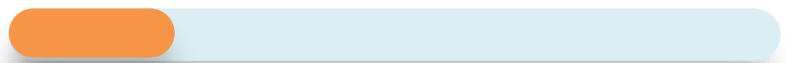
(2021- yil yanvar-may, ulushi, % da)

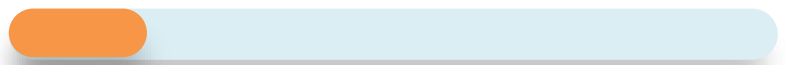
Qurilish xizmatlari **40,1 %**

Boshqa biznes xizmatlari **19,0 %**

Moliyaviy xizmatlar **8,1 %**

Transport xizmatlari **28,6 %**

Sayohat (turizm) **4,2 %**

Xizmatlar eksporti hajmi **3 572,8** ming AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining **4,6 %** ini tashkil etib, 2020- yilning yanvar-mayga nisbatan **76,0 %** ga ko'payish kuzatildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi qurilish xizmatlari (**40,1 %**), boshqa biznes xizmatlari (**19,0 %**), transport (**28,6 %**), moliyaviy xizmatlar (**8,1 %**) va sayohat (**4,2 %**) hissasiga to'g'ri kelgan.

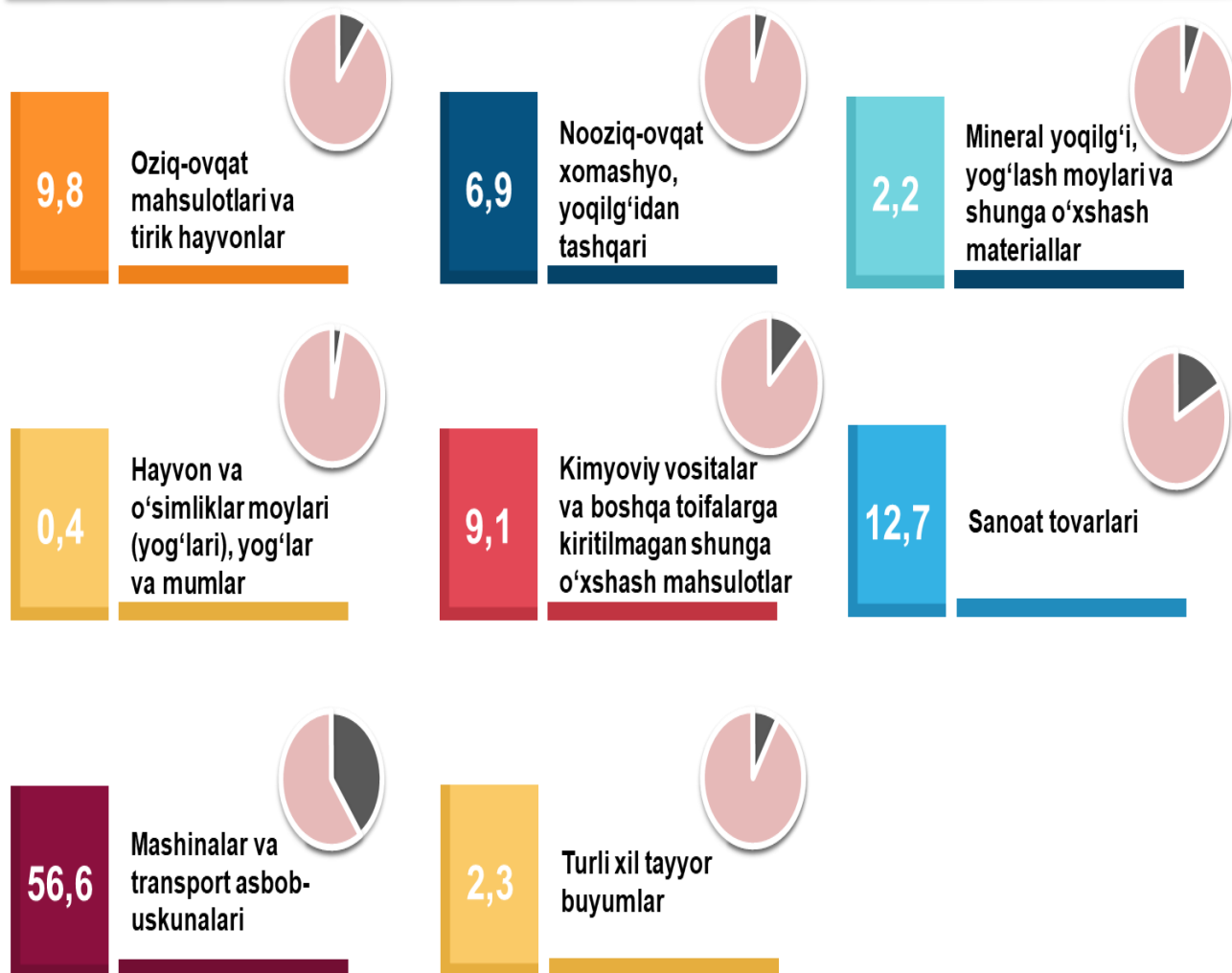
QASHQADARYO VILOYATNING IMPORTI (2021- yil yanvar-may)

2021- yilning yanvar-may oylarida import hajmi **92 065,2** ming AQSH dollarini va 2020- yilning yanvar-mayiga nisbatan **22,3 %** ga kamayish kuzatildi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (**56,6 %**), sanoat tovarlari (**12,7 %**), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**9,8 %**) hamda hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2021- yil yanvar-may, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021- yilning yanvar- mayida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **26 463,0** ming AQSH dollariga kamaydi va **92 065,2** ming. AQSH dollarini tashkil etdi.

QASHQADARYO VILOYATI XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (yanvar-may, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami import	118 528,1	92 065,4	64,3	77,7	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	2 328,7	9 033,7	19,6	3,9 m.	2,0	9,8
Ichimlik va tamaki	-	4,8	-	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	5 042,8	6 313,4	64,0	125,2	4,3	6,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moyi va shunga o'xshash materiallar	2 029,6	2 017,5	50,9	99,4	1,7	2,2
Hayvon va o'simliklar moyi (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,4	331,2	1,2	82,8 m.	-	0,4
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	12 038,3	8 391,4	50,9	69,7	10,2	9,1
Sanoat tovarlar	7 314,6	11 716,0	16,7	160,2	6,2	12,7
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	83 739,8	52 122,5	97,5	62,2	70,6	56,6
Turli xil tayyor buyumlar	6 010,8	2 134,9	83,4	35,5	5,0	2,3
Xizmatlar	23,1	-	122,9	-	-	-

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-may)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Naslli qoramol	1 952,6	18,9 m.
Tirik qoramol zotli va nasllilardan tashqari	1 731,8	8,1 m,
Kartoshka	1 459,8	3,0 m,.
Tirik quylar	1 630,7	44,7 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Kalinligi 6 mm dan oshgan ignabargli daraxtlar yog'ochi	3 615,0	156,5
Alyumin oksidi, sun'iy korunddan tashqari	1 222,4	197,1
Kungaboqar urug'i	580,0	74,8
Boshqa toifalarga kiritilmagan hayvonlar xom-ashyolari	480,0	110,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moyi va shunga o'xshash materiallar		
Yog', neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	1403,1	3,3 m.
Hayvon va o'simliklar moyi (yog'lari), yog'lar va mumlar		
Xom, tozalangan yoki fraktsiyalangan o'simlik moylari va yog'lari	259,8	100,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Zararli hashoratlarga qarshi dori vositasi	2 428,8	94,1
Siklogeksan	1 077,2	100,1
Yovvoyi o'tga qarshi kurashish vositalari	712,2	16,0
Birlamchi shakldagi plastmassalar	297,0	80,0

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-may)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Sanoat tovarlari		
Quyma temir va po'latdan yasalgan yarim tayyor mahsulotlar	4 378,7	-
Yassi prokat bilan qoplangan po'lat buyum	1 397,1	-
Neft va gaz quvurlari	460,5	95,9
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Suyuqlik yoki kukunlarni yoyish, sochish yoki sepish uchun qishloq xujaligi yoki bog' uskunolari	25 997,5	13,8 m.
Tibbiyot, jarroxlilik, tishni davolash yoki veterinariya maqsadlarida ishlatiladigan yoki ishlatilmaydigan rentgen nurlarini qullashga muljallangan apparatura (radiografiya va radioterapiya uchun apparaturalar xam)	1 237,0	-
Boshqa toifalarga kiritilmagan yuk tashish avtomobillari	788,7	-
Avtokranlar	622,8	2,2 m.
Ventilyatorlar bilan jixozlangan (oshxona tutunli lyuklardan tashqari) shamollatish yoki qayta aylantirish uchun xavo yoki vakum nasoslari, xavo yoki boshqa gaz kompressorlari	3 079,9	124,5
Qattiq tuproqni, toshni, rudalarni yoki boshqa minerallarni (kukun yoki xamirni) maydalash yoki maydalash uchun mashinalar	2 884,4	131,0
Kauchuk yoki plastmassani ishlov berish yoki boshqa materiallarga uxshash buyumlardan buyumlar tayyorlash uchun mashinalar	935,4	124,2
Turli xil tayyor buyumlar		
Boshqa toifalarga kiritilmagan tovarlarni tashish yoki qadoqlash uchun maxsulotlar; probkalar, qopqoqlar va boshqa tiqinlaydigan moslamalar	679,5	40,1 m.

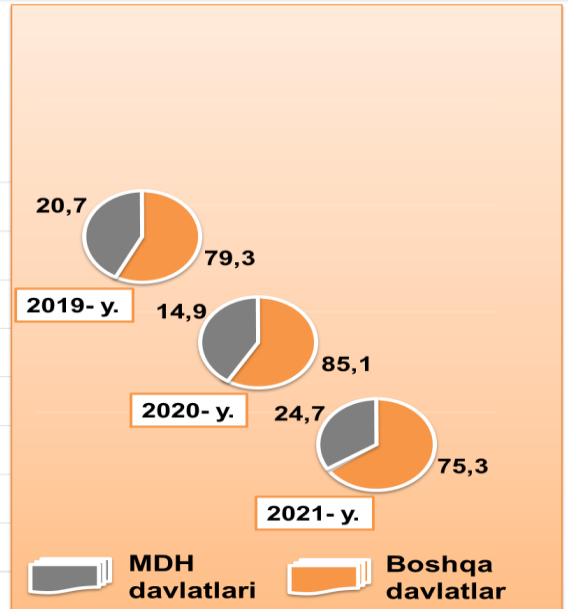
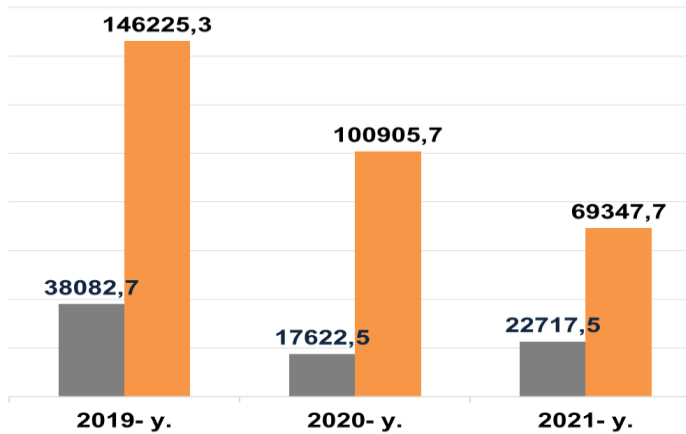
Umumiy tovarlar importi 2020- yilning shu davriga nisbatan kamayishiga qaramay ayrim tovar guruhlarida o'sish kuzatildi. Masalan Boshqa toifalarga kiritilmagan tovarlarni tashish yoki qadoqlash uchun maxsulotlar; probkalar, qopqoqlar va boshqa tiqinlaydigan moslamalar – **679,5** ming AQSH dollariga teng bo'ldi.

MDH va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushi **24,7:75,3** nisbatni tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-may, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

2021- yilning yanvar-may oylari yakuni bo'yicha Qashqadaryo viloyati tomonidan **45** dan ortiq davlatdan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi. Yetti yirik hamkor davlatlar Turkiya, Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Germaniya, Fransiya va Koreya Respublikasi jami importning **86,0** % ulushini tashkil qildi, bu **79 148,8** ming AQSH dollarini tashkil

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI
(2021- yil yanvar-may, % da)

QASHQADARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN IMPORT HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-may, yillar kesimida)

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Turkiya	7761,7	28880,5	128,4	3,7 m.	4	1
Xitoy Xalq Respublikasi	48992,9	23382,0	58,7	47,7	1	2
Rossiya Federatsiyasi	8408,1	10307,6	77,4	122,6	3	3
Qozog'iston	3261,3	10099,0	22,3	3,1 m.	6	4
Germaniya	11353,8	2609,5	190,1	23,0	2	5
Fransiya	389,3	2270,2	18,3	5,8 m.	12	6
Koreya Respublikasi	1931,9	1600,0	38,8	82,8	8	7
Eron	258,6	1527,6	27,9	6,0 m.	16	8
Kanada	622,7	1270,5	87,0	2,0 m.	10	9
Italiya	2003,0	1214,5	129,4	60,6	7	10
Latviya	186,7	1059,9	10,8	5,7 m.	18	11
Avstriya	28,4	797,7	7,5	28,1 m.	20	12
Ukraina	353,1	685,8	7,0	194,2	14	13
Turkmaniston	576,0	684,9	10,0	118,9	11	14
BAA	199,6	629,8	106,8	3,2 m.	17	15
Buyuk Britaniya	383,7	605,6	16,7 m.	157,8	13	16
Shevesariya	1435,7	530,7	8,5 m.	37,0	9	17
Belorusiya	3747,2	395,2	2,6 m.	10,5	5	18
Gollandiya	109,7	376,8	8,9	3,4 m.	19	19
Argentina	347,6	289,4	80,5	83,2	15	20

QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2021- yil yanvar-may)

	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Qashqadaryo viloyati	92 065,3	77,7
Qarshi sh.	14 293,4	109,1
Shahrisabz sh.	2 358,7	2,2 m.
<i>hududlar:</i>		
G'uzor	7 986,3	50,7
Dehqonobod	6 840,6	133,2
Qamashi	174,4	16,2
Qarshi	27 720,1	198,9
Koson	2 485,1	155,7
Kitob	10 249,5	146,6
Mirishkor	908,1	15,3 m.
Muborak	1 025,4	190,1
Nishon	3 644,6	160,7
Kasbi	5 887,3	19,9
Chiroqchi	2 932,4	2,3 m.
Shahrisabz	2 127,9	46,1
Yakkabog'	2 765,0	188,7
Boshqalar	666,5	3,3

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

Kitob - 10 249,5

Qarshi sh-14 293,4

Qarshi - 27 720,1

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

Muborak - 1 025,4

Mirishkor - 908,1

Qamashi - 174,4

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Qarshi tumani **30,1** % ulush bilan **27 720,1** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyat importi tarkibida eng quyi ulushni Qamashi tumani **0,2** % ulush bilan **174,4** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

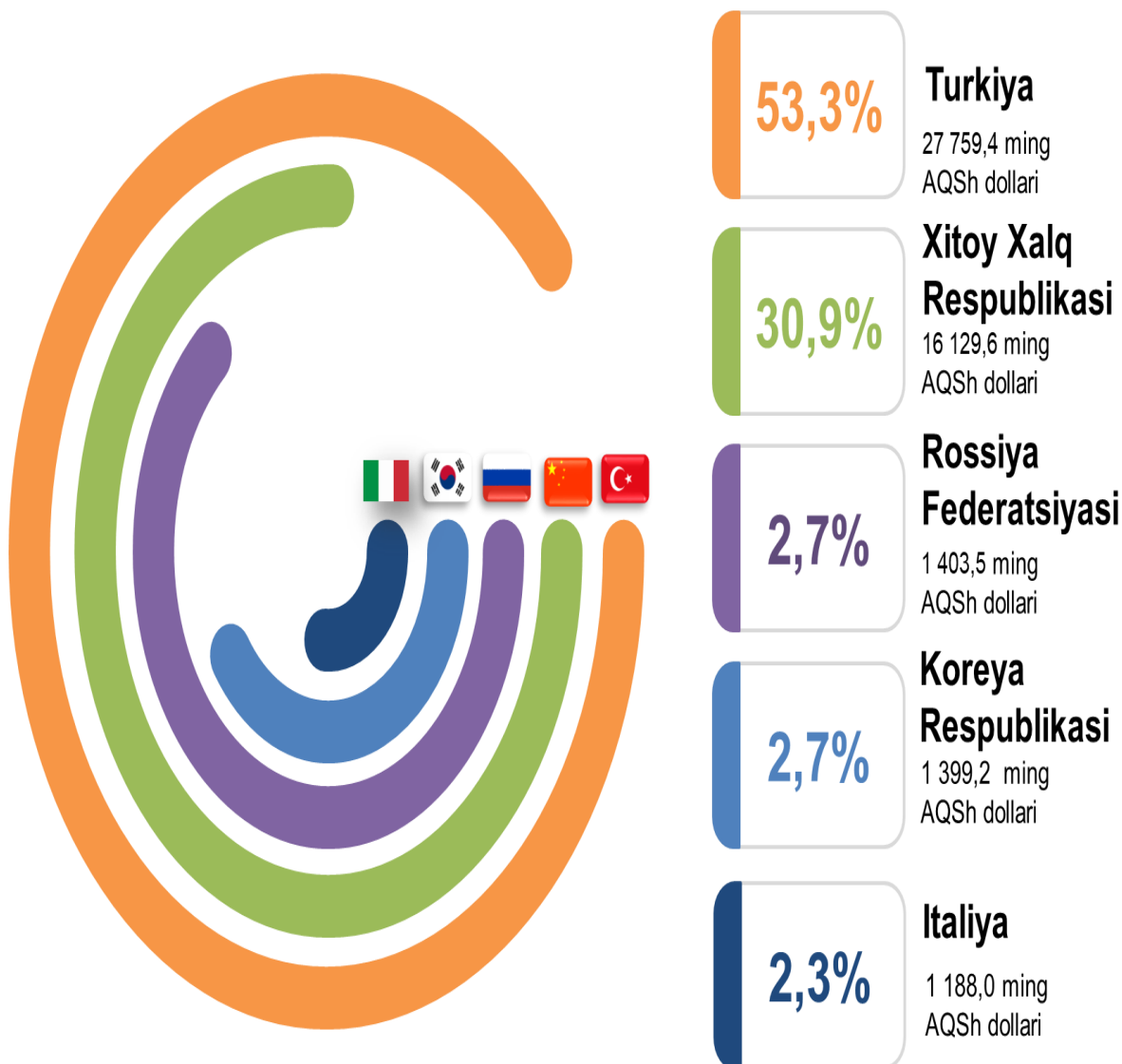
MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

2021- yil yanvar-may oylarida import tarkibida mashinalar va transport-asbob uskunalari hajmi **52 122,5** ming AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **37,8** foizga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **56,6** % ga yetdi.

Import tarkibida asosiy ulushni tashkil qilayotgan mashinalar va transport asbob-uskunalari asosan qaysi davlatlardan viloyatimizga olib kirilayotganini quyidagi ma'lumotdan ko'rish mumkin.

MASHINA VA ASBOB-USKUNALAR IMPORT QILINGAN ASOSIY HANKOR DAVLATLAR (2021- yil yanvar-may)

SANOAT TOVARLARI IMPORTI

2021- yil yanvar-may oylarida import tarkibida sanoat tovarlari hajmi **11 716,0** ming AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **60,2** foizga ko'paydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **12,7 %** ga yetdi.

SANOAT MAHULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2021- yil yanvar-may)

Qozog'iston

4 653,2 ming AQSH dollari
ulushi – 39,7 %

Xitoy Xalq Respublikasi

3 694,5 ming AQSH dollari
ulushi – 31,5 %

Rossiya Federatsiyasi

952,0 ming AQSH dollari
ulushi – 8,1 %

Turkiya

549,9 ming AQSH dollari
ulushi – 4,7 %

Turkmaniston

441,9 ming AQSH dollari
ulushi – 3,8 %

Sanoat tovarlari importi asosan quyma temir va po'latdir (**4 378,7** ming AQSH dollari), yassi prokat bilan qoplangan po'lat buyumlar (**1 397,1** ming AQSH dollari), neft va gaz quvurlari (**460,5** ming AQSH dollari) tashkil qiladi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo statistikasi bo'limi
Tel: (75) 221 44 28

